

Undertitlen "- hvad enhver lærer har brug for at vide" fortæller om bogens målgruppe: lærere i almindelige skoleklasser, hvor der er elever med Aspergers syndrom, AS.

De første to tredjedele af bogen er disponeret efter de vanskeligheder, der indgår i AS, og som stiller særlige krav til læreren og de andre børn. Det er fx vanskeligheder inden for eksekutive funktioner, håndtering af forandringer, forståelse af andres perspektiv, kropssprog og følelser, forståelse af venskaber og sociale regler, særinteresser mm.

Hvert af disse punkter uddybes med forklaring af, hvordan de dels kan forstås, dels kan misforstås som obstruktiv adfærd. Der sættes overalt fokus på forståelse af barnet med AS ud fra den betragtning, at forståelse er en forudsætning for, at lærere og andre børn kan rumme og reagere hensigtsmæssigt på barnet med AS. Der er også mange citater fra børn med AS, der beskriver deres oplevelse af sig selv og andre. Og der er under hvert punkt forslag til øvelser, der giver de andre børn mulighed for at sætte sig i Aspergerbarnets sted. Videre er punkterne uddybet med forslag til, hvordan læreren kan samarbejde med hjemmet om de konkrete indsatser. Hele tiden er der en opfordring til læreren: vær nysgerrig og undersøgende omkring årsager til barnets adfærd.

Bogens sidste tredjedel handler om sansemæssige udfordringer, hvor barnet over- eller underreagerer på sanseindtryk. Også her beskrives vanskelighederne både set udefra, fra læreren og de andre børn og indefra fra barnet selv. Der lægges vægt på at beskrive, hvor ubehagelig overstimulering er. Barnets uhensigtsmæssige reaktion skal tages alvorligt: "Barnet kan ikke styre omgivelserne, men det kan du (læreren)".

Forfatterens styrkeside er så afgjort de mange konkrete, detaljerede forslag til indsats. Hendes beskrivelse af intervention i forbindelse med specifikke vanskeligheder er lige til at gå til for den lærer, der kan føle sig usikker eller handlesvag i forhold til AS. Og hun skal krediteres for at anlægge forskellige synsvinkler: Hvordan opleves en situation af lærer, barn med AS, andre børn og hjemmet.

Tilpasning til danske forhold er lidt mangelfuld: en dansk lærer anmoder om hjælp fra en psykolog, næppe fra en speciallæge. Ordet essay kan bedst oversættes til stil. Barnet kan blive ked af det, ikke deprimeret, efter en konflikt. Og meddelelsesbøger er erstattet af intranet.

Og nogle enkelte faglige mangler: Idéproduktion skulle have været med under eksekutive funktioner. Forestillingsevne kunne også med fordel inddrages, fx i forbindelse med empati og social forståelse. Kombinationsdiagnoser kunne også omtales, fordi Aspergers syndrom ofte forekommer sammen med eller overlapper andre udviklingsforstyrrelser. Og måske det havde været mere up-to-date at tale om autismespektrumforstyrrelser, ASF, siden AS er på vej ud som diagnose.

Men alt i alt: Bogen har en høj brugsværdi for lærere med Aspergerbørn i den almindelige klasse. Og den kan være et fint katalog for psykologer, der skal hjælpe med at formulere konkrete forslag til intervention.

Af Anne Vibeke Fleischer, neuropsykolog

